

kerajatesse õisikutesse, mis näevad välja nagu võluvalt sassis poisipead. Õisiku all on õitega sama värvi kattelhetedest moodustunud kaunis arlekiinikrae.

Ühel puhmikul võib puhkeda mitukümmend õisikut. Massiline õitsemine kestab pea kaks kuud. Üksikud õied võivad puhkeda veel septembriski, mis teeb monarda suve teise poole õitsejana eriti väärtuslikuks.

Monardad on kaunid üksiktai-
mena, kuid erilise efekti annavad suuremad rühmaistutused. Lõike-
õied püsivad vaasis pikalt kaunina.

Lihtne kasvatada

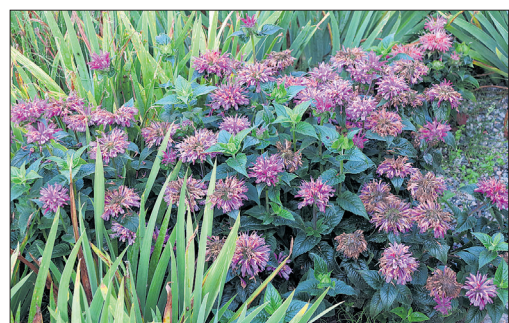
Monardad on vähenõudlikud, vastupidavad, talvekindlad ja pikaealised püsikud. Nad eelistavad päi-

kesepaistelise kohta ja parasniisket keskmise viljakusega nõrgalt aluselise mulda, kuid kasvavad edukalt ka tavalises nõrgalt happelises ai-
mullas ja kerges poolvarjus.

Raske savimuld ja väga happeline muld ei sobi monardale. Ka ei taha ta liigniisket kasvukohta ega seisvat vett. Kuigi suhteliselt põua-kindel, ei talu oma pindmise juures-
tiku tõttu siiski läbikuivamist. Selle vältimiseks on soovitatav taimi multšida. Talvekatet ta ei vaja.

Vanemad puhmikud on nii tihedad, et umbrohi neisse tungida ei suuda. See teeb monardade hooldamise hõlpsaks.

Mõnikord võib monardat kahjustada jahukaste. Põhjuseks võib olla ülemäärane kuiv või liigniiske muld, liiga varjuline kasvukoht või üleväetamine. Sellised puhmikud on

Kääbuskasvuline 'Petit Delight'.

◀ Mägimonarda.

kõige targem maani maha lõigata ja põletada. Taim kasvatab üsna kiiresti uued terved varred ja lehed.

Mõnikord võivad pika kuumaperioodi ajal hakata alumised lehed kolletuma. See pole haigus, taim tahab lihtsalt juua. Inetud lehed eemaldage.

Jagage varakevadel või sügisel

Monarda võib ühel kohal kasvada pikka aega. Noorendamise vajadusest annavad märku keskelt hõredamaks muutuvad puhmikud.

Sorte paljundatakse ainult jagamisega. Seda tehakse varakevadel või sügisel. Võib ka muul ajal, kuid siis kannatab õitsemine. Jagades võib jätta igale taimale vaid ühe varre. Kui igale osale jääb aga 2–4 tugevat punga, on taimed võimelised õitsema juba järgmisel aastal.

Kuna monarda paljuneb võsunditega, armastab ta veidi laiutada. Seepärast jätke istutamisel suuremad, kuni 50cm vahed. Istutusaugu põhja lisage peotäis head komposti või hästi lagunenu kodusõnnikut.

Liike saab paljundada ka seemnetega. Need on väga väikesed ja valmivad augusti lõpus – septembris. Märtsis-aprillis külvake seemned 0,5 kuni 1 cm sügavusele külvi-
kasti, mida hoidke +20° juures.

Külvata võib ka mais otse avamaale, kuid pealetürgiva umbrohu tõttu on siis taimekaod suuremad. Seemikud õitsevad tavaliselt teisel aastal. Monarda võib anda ka isekülvi, kuid sordiehtsaid taimi pole sel juhul loota.

Kui pole kavas monardat külvata ja talveks on teda piisavalt kuivatatud, jätke sügisel dekoratiivsete seemnekupardegaga varred peenrale – monarda seemned on talviseks maiuspalaks paljudele väikelindudele.